

Fecske

*Minden helyi, vidéki és külföldön élő
olvasónknak, támogatóknak,
munkatársunknak
és barátunknak kellemes ünnepeket,
erőt, egészséget kíván a
Fecske szerkesztősége és
a Zöld Dombok.*

KARÁCSONYI GONDOLATOK

„De nem lesz mindig sötét ott, ahol most szorongatás van; először megalázta Zebulon és Nafthali földjét, de azután megdicsőíti a tenger útját, a Jordán túlsó partját és a pogányok határát. A nép, amely sötétségben jár vala, lát nagy világosságot; akik lakoznak a halál árnyékának földében, fény ragyog fel fölöttök!” Ézs 9, 1-2

Nyomor, sötétség, szorongás. Ez a három szó jellemzi azt a helyzetet, amelyben a próféta él. Nem tudjuk meg, csak sejtjük, hogy mi lehet ennek az oka. Egyik háború a másikat követte. A nyomor jelzi a szegénységet, éhséget és azt a sok szenvedést, mely ezt követi. Ma is ismerősek ezek a szavak, ez a fajta élethelyzet. Így is nevezhetnénk: gazdasági válság, munkanélküliség, lakáshiány, a javak egyenlőtlen elosztása következtében kialakult helyzet.

Nemcsak Naftali és Zebulon földjén, de az egész világon baj van. A föld minden népe egy nagy családdá alakult át. Egyiknek a nyomora kihat a másikéra. A gazdasági élet nyomorát súlyosbítja a társadalmi élet sok visszása. Sok tekintetben van jelen a sötétség az életünkben.

A sötétség jelöli a Bibliába a bűnt. Istentől és emberektől szakít el. A bűnben élő ember a körülötte levő világot sötét helyé alakítja. A sötétség emlékeztet a halál sötétségére. Szenvadás, nyomor és a halál világában élünk. Reménytelen és kilátástalan az életünk.

Amit Ézsaiás próféta hirdet, tiltakozás a nyomor, a sötétség és a szorongás ellen. Nem azért, mert ezt mi meg tudjuk máról-holnapra szüntetni. Azért, mert Isten elkezdett valamit, ami ezek felszámolására irányul. A sötétségből a világosságra vezet. A nyomorban hitet és reménységet ébreszt szívünkben, hogy ne a megváltozhatatlanban keseregjünk, hanem lássuk azt, amit a jövő formálása érdekében tehetünk. Az evangélium, mely a Jordán

túlsó partjára is, a pogányok határáig és azon túl is terjed, magában hordozza azt az erőt, amely hozzásegít és képessé tesz bennünket arra, hogy harcolni tudjunk egy olyan gazdasági, és társadalmi rendért és világért, melyben nem lesznek a jólakottak mellett éhezők, kiváltságosok és kisemmizettek, hanem Isten gyermekei, akik minden erejükkel igyekeznek a sötétségből világosságot teremteni, a szegénységből gazdagságot, a tudatlanságból műveltséget, a halálból életet.

Ézsaiás jóvendölése a betlehemi mezők felett beteljesedett. A sötétségben járók nagy világosságot láttak. Lelkükből eltűnt a félelem és a szorongás. Elindította őket Jézus felé. A világosságnak fénye ragyogta be az életüket. Gondolhatunk itt akár a reformáció áldásaira is. Az egyház mellé állt az elnyomott rabszolgáknak, a tudatlanságban tartott embereket megtanította írni és olvasni. Iskolákat létesített ahol, a lelki és szellemi műveltség fáklyája égett.

Érdemes lenne végiggondolni egyházunk szerepét népünk műveltségében. Nem a sötétség fellegvára, hanem a művelődés fényforrása volt és ma is az. Az a gyermek akit megtanítunk önmaga becsülésére, az iskolában és az életben is jobban megállja a helyét. A hitben és szeretetben kibontakozó élete áldássá lesz a körülötte élők között.

A halál árnyékának földjén fény ragyog fel. A sötétség a halál képe. A fény, a világosság az életé. A halál felett diadalmaskodik az élet. Szívünkben a szorongás és a félelem éppen a halál miatt van.

Milyen sokan gondolunk most is, ezen a karácsonyon is arra, hogy talán többé nem gyúl ki számunkra a karácsonyfa gyertyája. Ki tudja, nem ez a mostani lesz-e az utolsó karácsonyom? Itt a halál árnyékában, sötétségben összeszorul és megbénul a szívünk. Fény ragyog fel fölöttünk.

El kell indulni, és nemcsak a fényt nézni, hanem tovább sugározni azt. Ti vagytok a világ világossága. Úgy fénylik a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti mennyei atyákat. Ma ne azon keseregjünk, hogy milyen nagy a nyomor és sötétség ezen a földön, hanem lássuk meg a fényt, amelyik ma is ragyog, és megvilágítja a szívünket és életünket.

Karácsonykor ne csak a gyertyák fénye, csillagszórók káprázata, hanem a halál felett diadal-

maskodó életünk ragyogjon ebben a világban. Tőlünk függ, hogy sötétség, nyomor vagy pedig világosság és élet lesz ezen a földön. Nemcsak az istentisztelet ünnepi hangulatában, hanem a hétköznapi világában, a családjában és a munkahelyünkön is életünk ragyogásával hirdessük, hogy új élet és világ van kialakulóban. Legyen hitünk ezt a „de nem lesz” – t kimondani.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok közösségünk minden tagjának Áldott Karácsonyi Ünnepeket és Békés Boldog Új Évet!

Orosz Attila
református esperes

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

- Sikeresen zárult a közbeszerzés a bácsfeketehegyi kápolna konyhai részének felújítására, a munkálatokat a topolyai Baumont építőipari kft. fogja elvégezni.

-A Helyi Község Tanácsának döntése és a 2019. munkaterv alapján elkészült a Bácsfeketehegyi Református Egyházközség temploma előtti gépjármű parkoló.

- Teljes körű felújítás lett elvégezve az Eko kúton, ezáltal biztosítva lett a megfelelő minőségű ivóvíz településünk lakosságának.

- A Helyi Község Tanácsának döntése és a 2019. munkaterv alapján megtörtént a Nikola Gyurkovity utcának, a Testvériség és a Népfront közötti járdaszakaszának a javítása.

- Az Elektrovojvodina topolyai részlegének közreműködésével, hálózat karbantartási munkálatok keretein belül, gallyazás folyt a : Titó Marsall, Becsei út, Lenin és a Július 13 utcákban.

-A Községi Kommunális vállalattal közreműködve, járda és átjárók karbantartását végeztük el a Testvériség és a Nikola Gyurkovity, a Titó Marsall és az Ivo Lola Ribár utcák keresztezésében, valamint a Becsei útban és a Hős utcában.

- A Községi Kommunális vállalattal közreműködve, lakossági kérelem alapján, a közlekedés biztonság

növelésének érdekében, valamint a csapadék megfelelő elvezetése végett, szükség volt a Verbászi úti kanyar kiszélesítésére, és az utca egy szakaszának a lebetonozására.

Végezetül, a Bácsfeketehegy Helyi Község munkaközségének nevében, Áldott, Békés Karácsonyi ünnepeket és Boldog Új esztendőt kívánok!

Juhász Attila

AZ IZIDA HÍREI

“Legyen meg az ideje a munkának és a játéknak is, tegyetek minden napot hasznossá és kellemessé, s bizonyítsátok be, hogy ismeritek az idő értékét, mert okosan használjátok ki.”

Louisa May Alcott

Az amerikai író nő idézete, mondhatnám az Izida egyesületben működő napközis foglalkozás felhasználói és ugyanakkor a nevelők számára is egy irányelv. Igyekszünk nagyon szorgalmasan eltölteni napjainkat, szövünk, varrunk, ékszereket készítünk gyöngyből, bőrből és agyagból. Fűszer- és gyógynövényeket, virágokat termelünk, igaz mindez mellett még sokat tanulunk is. Év végén mérlegeljük tetteinket és igyekszünk, hogy a napközis foglalkozás a felhasználók igénye és lehetőségei alapján történjen és természetesen a résztvevők személyes tapasztalatokat szerezzenek amelyeket reméljük idővel kamatoztatni tudnak. Igyekezetünk, hogy minden nap előnybe részesítsük az öt alapvető emberi értéket, amit nagyon fontosnak tartunk: 1. Erkölcs/Becsület, 2. Igazság, 3. Béke, 4. Szeretet, 5.

sok felhasználói valamilyen fogyatékkal élnek. Azokat az embereket tekintjük fogyatékos személyeknek, akiknek támogatásra van szükségük szükségleteik kielégítéséhez, képességeik fejlesztéséhez és gondolataik kifejezéséhez annak érdekében, hogy a társadalmi életben részt tudjanak venni. Na erre szeretnénk emlékeztetni minden évben, december 3-án a polgártársainkat és felhívni a figyelmet a baleset, betegség, katasztrófa következtében fogyatékosá váltak problémáira. Az ENSZ ezt a napot a fogyatékos emberek világnapjává nyilvánította 1992-ben. Abban sokan egyetértenek, hogy a fogyatékos személyeket támogatni kell, hogy az időseket védelemben kell részesíteni, akárcsak a kismamákat vagy a terhes nőket, azonban ez a mindennapi életben sokszor nem így van. Az emberek ugyanis hajla-

Erőszakmentesség. Mindannyiunkban közös, hogy egy boldog életet szeretnénk élni. Ez egy olyan cél, amely még tudat alatt is hajt bennünket, hiszen jól akarjuk érezni magunkat a bőrünkbe. ahhoz, hogy el tudjuk érni a céljainkat, folyamatosan motiválnak kell lennünk. Azonban a mindennapos kihívások le tudják bárki elemét meríteni, ezért kell egymást megérteni, támogatni körünkben, rendelkezni valamivel, ami hajt előre, hogy boldogok legyünk, ami folyamatos lendületet ad és játszunk is. Itt azonban meg kell említeni, hogy a napközis foglalkozás-

mosak ugyanarról a kérdésről másképp gondolkodni általánosságban. Ugyanakkor az is az élet része, hogy az emberek alapvetően tisztában vannak a törvények céljaival és a kívánt hatással, mert a jogszabályok alapja, valamilyen vallási, erkölcsi szinten van... de az eredmény elmarad. Az Izida egyesület programokkal emlékeztet meg a napról. Első nap egy kis csapatunk fogadáson vett részt a szerbiai parlamentben, második nap székházunkban a felhasználóink kis programmal mutattak rá a bennük rejlő gazdagságokra, életkedvükre. Vendégünk volt

Kishegyes község polgármestere Marko Lazić, Lukács Klára a.kishegyesi községi szociális ügyekkel, valamint a gyermek- és egészségvédelemmel megbízott tanácstagja, a szülők, vendégek és a sajtó képviselői. Harmadik nap bulival, karaoke party-val folytattuk a programunkat és a végén egy ünnepi ebédet biztosítottunk a felhasználóink és a munkatársaink részére.

Fogyatékos emberek, lehet értelmi vagy testi, minden korban és kultúrában éltek, ismert emberek a művészetben, a tudományban, a sportban pl. Ludwig van Beethoven /rendellenesség: sükettség/ akire széles körökben a történelem egyik legnagyobb zeneszerzőjeként tekintenek., Frida Kahlo /Rendellenessége: Polio (Izombénulás)/ egy neves mexikói festőnő, Christy Brown ír származású szerző, festő és költő volt, aki súlyos agyi bénulástól szenvedett, Helen Adams Keller amerikai szerző, politikai aktivista és előadó volt. Ő volt az első süketnéma, aki bölcsészettudományi diplomát szerzett, Marly Runyan /Rendellenesség: vakság/ a női 5000

méteres futás háromszoros nemzeti győztese, Böszörményi Gyula /rendellenessége: mozgássérült/ magyar író, újságíró és még sorolhatnánk ...

Fent írottak alapján érdemes lesz majd átgondolnunk, hogy milyen feladatokat, terveket tűzzünk ki magunknak a ránk leselkedő 2020-as évben. Minden kedves olvasónak kívánjuk, hogy olyan dolgokat csináljanak majd egész évben amit szeretnek és azért megfelelően jutalmazza meg magukat vagy talán megfelelő jutalmat kapjanak!

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet kívánunk!

“Messze fenn a napsütésben vannak a legmagasabbra törő vágyaim. Lehet, hogy nem érem el őket, de felnézhetek, láthatom, hogy milyen szépek, hihetek bennük, és megpróbálhatom követni őket.”

P.J.

Nyugdíjas Egyesület Hírei

A nyugdíjasok bácsfeketehegyi egyesülete értesíti az érdeklődőket, hogy évzáró ünnepséget tart tagjai számára 2019. december 20.-án 14,00 órai kezdettel. Az évzáró közgyűlés után, kis műsorral fogják szórakoztatni a résztvevőket, az IZIDA és a M. E. tagjai.

Mindenkinek kellemes ünnepeket és boldog újévet kívánunk.

SPORT

LABDARÚGÁS

A 15. fordulóban a Jadran a 9. helyen van a szabadkai alszövetségi ligában, 20 ponttal, 29:20, +9, gólaránnyal 6 győzelem, 2 döntetlen és 7 elvesztett mérkőzés után. Hajrá fiúk.

KÉZILABDA

Kézilabdázó nőink, bizonyos nehézségek mellett is jól szerepelnek a szerb első liga északi csoportjában, a 4. helyen vannak a 11. forduló után 7 győzelemmel, 4 vereség mellett 328:315 +13 gólaránnyal. Előre lányok.

TEKE

Tekezőink, eljutottak a 3. győzelmükig, így 6 ponttal a tizedikek, a tavaszi idényben kívánjuk, javítsanak helyzetükön. Hajrá!

A Kozma Lajos Könyvtár Hírei

Október 3-án 19 órai kezdettel Nagy Tibor tartott történelmi előadást Rákóczi és Rácország címmel a könyvtár szervezésében. A magyar Országgyűlés a 2019-es évet II. Rákóczi Ferenc emlékévének nyilvánította, ennek kapcsán jött létre a II. Rákóczi

Berényi Emőke, a kötet szerkesztője beszélgetett. A közönség megtekinthetett egy kiállítást is a kötet illusztrációiból, amelyeket Szent Lilla készített.

November 23-án dr. Reisinger János tartott előadást

Ferenc szabadságharcának délvidéki vonatkozásairól szóló előadás Bácsfeketehegyen.

Október 4-én, az állatok világnapján vendégeink voltak Molnár Gabriella óvónő csoportjának ovisai. A gyerekek megismerkedtek a könyvtárral, megnézték a legnagyobb és a legkisebb könyvünket, lapozgathatták az állatos mesés- és ismeretterjesztő könyveinket. Végül meghallgattak egy állatos népmesét és ajándékkul hazavihettek egy-egy népmesés kifestőt. Reméljük, minél több gyerekkel találkozhatunk még a könyvtárban.

Benedek Miklós Sinkó-díjas költő, műfordító harmadik, Miközben halkan című verseskötetét mutatuk be a könyvtárban november 6-án. A költővel

170 éve tűnt el/halt meg Petőfi Sándor címmel. Az irodalomtörténész szerint Petőfi Sándor nem csupán a magyar irodalom nagy alakja, de a világirodalom egyik legnagyobb költője is. Az előadáson a közönség megismerhette Petőfi Sándor költészetét, episztoláit, elbeszélő költeményeit, de magát Petőfit, életét, és eszméit is.

A Márai-program keretében már kilencedik éve kapnak a könyvtárak – maguk által választható – könyvajándékot a Nemzeti Kulturális Alaptól. Sok szép könyvvvel lett a mi könyvtárunk is gazdagabb, igyekeztünk mindenféle témában válogatni. Novemberben megérkeztek és már kölcsönözhetőek is a könyvek.

A Református Egyházközség Hírei

Az elmúlt időszakban egyházközségünk életében kétségtelenül a legnagyobb eseménynek

része volt az ún. 100 templomi jótekonysági koncert-sorozatnak. A hegedűművészt a Budapesti Primarius Szimfonikus Kamarazenekar kísérte.

számított október 21-én, **Mága Zoltán** Liszt Ferenc díjas világhírű hegedűművész koncertje. Ez a koncert

Közel 700-an voltunk jelen ezen a nem mindennapi eseményen, többnyire helybeliek és kishegyesiek, de Vajdaság több településéről is érkeztek érdeklődők.

Gyereksarok

Orgoványi Anikó: Ősz

Őszi szél táncol,
forog, susog,
táncolnak véle
az angyalok.
Moccan az avar
sün bújik ott,
téli odvába
bevackozott.
Hol van a gólya?
Elvándorolt!
Visszajön tavaszra,
ne sírjatok!
Kabátot húzott
a nagyvilág,
puha bunda alól
mosolyog rád!

Az eseményt megtisztelte jelenlétével Ft. Brasnyó Ferenc kishegyesi esperes-plébános, Ft. dr. Csete Szemesi István nyugalmazott püspök úr és felesége, valamint dr. Csige Gábor Magyarország Szabadkai Főkonzulátusának vezető konzulja és felesége is.

O. A.

A művelődési egyesület hírei a 2019-es év végén

Mindig időben szól Bácsi Robi, hogy küldjük az írásokat a Fecskébe, szóval így történt ezúttal is. És mégis újra ott tartok, hogy már rég le kellett volna adni, amikor hozzákezek. Mert mindig közbejön valami, vagy valaki. Ami valójában jó. A művelődési egyesületben mindig történik valami, mindig jön valaki. Júliusban jönni kezdtek a Kispacsirták és a Nagypacsirták. Szeptemberben jönni kezdtek a zenedések, négy tanárhoz. A néptáncosok már alaptól itt voltak, 4 csoportnyian. Októberben jöttek mellénk a citerások, a kis színjátékosok, a nagy versmondók, a tamburások. Novemberben kis versmondók álltak elő, decemberben próbálni kezdtek a felnőtt színjátékosok. A zenedések átlag napi 5 órája mellé 12 szakcsoport foglalkozásai kerültek az órarendbe, és jöttek még a cserkészek, a Dušan Car Silni és időnként a Njegoš kultúregyesület próbái, a terembérlések és a rendezvények.

Táncoltatta a gyerekeket a győri Cifra Műhely csapata, húzta a talpalávalót a soproni Fajkus banda. Ámulatba ejtettek bennünket a Záporka szeretetgombócái, elvarázsolt minket a szabadkai Sötétben látó tündér. Pedagógusok elmélkedtek a verstanításról, Rákóczi-ösztöndíjat szorongattak a kis elsősök. Jöttek 3 országból a versmondók, hallgattuk a dalt, és megünnepelte 25 éves fennállását a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete. 14 szólótáncos pörgött a szabadkai Szólótánc versenyen, és hozott díjat valamennyi. Robogtak a csantavéri találkozóra a veterán tamburások Noémivel, tehetséggondozó képzésre pedig a Mákvirágosok.

Nem rossz, ahhoz képest, hogy 150 évesek vagyunk. Na, nem mi, hanem a művelődési élet Bácsfeketehelyen. Erre emlékezünk ebben az évben. Ez a szám kötelez új vállalásokra, és ad erőt a végrehajtásukra. *Anyagi támogatást is kaptunk az év folyamán Kishegyes Község Önkormányzatától, az Emberi Erőforrások Minisztériumától a Csoóri Sándor Alaptól, a Bethlen Gábor Alaptól, a Magyar Nemzeti Tanácstól, a Tartományi Oktatási,*

Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi – Nemzeti Közösségi Titkárság, a Tartományi Művelődési Titkárságtól, és Bácsfeketehelyi Helyi Közösségétől. Ez lehetőségeket adott sok mindenre.

De még valami más is van itt, ami erőt ad, és ez a legfontosabb. Hogy ez a kun közösség kitartóan igényt tart mindarra, ami a kultúrotthonban történik. És tesz azért, hogy folytatás legyen. Hogy a nagymama fájós lábbal is elkíséri a kis zongoristát a zenedei órára;

hogy az apuka nulla fokban is beül az autóba, és elmegy a gyerekért az esti próba után; hogy az anyuka számon tartja, melyik gyerek melyik nap hánykor hova megy és rendre indítja is mindegyiket; hogy a nagypapa elmegy a műsorra megnézni az unokákat; hogy a kistestvérek irigyen nézik, hogy a nagyok már a színpadon vannak; a nagynénik, nagybácsik és egyéb rokonok pedig röpködő szívecskékkel halmozzák el a gyerekek fellépéseinek fotóit a Facebookon. Persze, a gyerekek folyamatosan jönnek, és jönnek, mert érzik, hogy mögöttük a család, mindenki

támogatja őket abban, hogy aktív részesei legyenek a magyar hagyományörző vagy művészeti tevékenységeknek. Ezért csodálatos ez a közösség. Ezért jó ide tartozni.

Hogy ez a közösségi támogatottság létezik, még csak reméltük akkor, amikor tavasszal az Itt vagyok otthon című pályázati anyagunkat megírtuk a Bethlen Gábor Alaphoz A külhoni magyar gyermekek éve felhívásra. Szakcsoportbővítésre pályáztunk, és miután támogatást nyertünk, belevágtunk. Most, néhány hónapos munka után bemutatókat is tartunk a csoportok munkáiból. Reméljük, velünk tartanak, és együtt örülhetünk a gyerekeknek. December 10-én lépnek fel a zenedéseink, december 28-án pedig a művelődési egyesület szakcsoportjai, a Szikicsen működő balett stúdióval kiegészülve – hiszen oda is jár bőven feketicsi gyermek. Tehát december 28-án, szombaton este 18 órai kezdettel várunk minden érdeklődőt a bácsfeketehelyi szín-

háztérembe az évváró műsorra! Itt szeretnék név szerint is köszönetet mondani mindazoknak a felkészítőknak, akik önfeláldozó munkájukkal gazdagították a gyerekek lelkiéletét, és példamutatósukkal erősítették közösségünket. **Köszönjük, Barta Júlia, Bede Noémi, Faragó Papp Boglárka, Hajvert Ákos, Kelemen Zsolt, Molnár Gabriella, Szakács Tamás, Szakál Nikolett, Szebenyi László Kinga, Török Noémi!** És tisztelet a felnőtt csoportoknak és vezetőiknek: **Sárközi Istvánnak**, hogy nem hagyja a tamburásokat, továbbá **Szukola Bélának** és **Kovács Józsefnek**, hogy nem hagyják a színjátszókat, és folyamatosan új életre, új összefogásra ösztönzik őket. Maradjunk a jövő évben is

legalább ennyien. De legbiztosabb, ha mindenki hoz magával még egy embert. Áldott, békés új esztendőt kíván az Olvasónak a Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület nevében:

H. Lódi Andrea

U.i.: December 21-én karácsonyi kézműves vásárt szervezünk, délelőtt 8-11-ig, érdemes lesz benézni. A termelőket és kézműveseket pedig kérjük, hozzák el termékeiket erre az alkalomra is! Szeretettel várunk mindenkit!

Tizennégyből tizennégy

2019. november 16-án tartották meg Szabadkán a 7. Vajdasági Gyermekek Szólótánc Versenyt a Talentum Egyesület szervezésében. A bácsfeketehegyi művelődési egyesületből 14 táncos indult a megmérettetésen, ahol 80 gyerek vett részt Vajdaság különböző településeiről, sőt még magyarországi versenyzők is voltak Bajáról. A rendezvényt Sárközi István, a Magyar Nemzeti Tanács Kulturális Bizottságának elnöke nyitotta meg. A szakmai zsűriben a budapesti Fundák Kaszai Lili és Fundák Kristóf (a Fölszállott a páva második évadjának győztes táncospárja), a dusnoki Tóth-Mihó Erika és Tóth Zoltán, valamint a békéscsabai Szarka Zsolt néptáncpedagógus foglalt helyet.

A bácsfeketehegyi szólótáncokat és párosokat a szabadkai Szakács Tamás készítette fel, aki már 5 éve foglalkozik a gyerekeinkkel, igen eredményesen. Az idei szólótánc versenyen is nagyon szépen szerepeltek, és az alábbi minősítésekkel tértek haza:

- Szebenyi Dóra és Sinka Klementina bronz minősítést kapott, nyírségi polgári táncokat, csárdást és frisset mutattak be.
- Szebenyi Daniella és Kórizs Sarolta bronz minősítést kapott, kalocsai táncokat mutattak be.
- Vajda Noa Pálma és Horváth Márk Bence bronz minősítést szerzett, tyukodi táncokat mutattak be.
- Perlaki László bronz minősítést kapott, rábaközi dust táncolt.
- Perlaki Attila bronz minősítést szerzett, rábaközi dust láthattunk tőle.

Ezüst minősítést érdemeltek ki:

- Dorogi Hanna és Losonci Imre, bundásbokori táncokat táncoltak.
- Simon Letícia és Szilágyi Roland, bundásbokori

táncokat mutattak be.

Arany minősítést Losonci Ferenc szerzett, bukovinai silladri táncával.

Kiemelt arany minősítést Bertók Franciska kapott, tyukodi verbunkjával.

Nagyon büszkék vagyunk rájuk! További sok sikert kívánunk a táncosoknak és felkészítőjüknek!

BMMHE

Márcus fiam

Látogatóban Szél Marcinál

Sokszor nagyon sajnálom, hogy a Fecske faluújság nem jelenik meg sűrűbben, mert vannak az év folyamán olyan rendezvények, események, történések, amelyekről illene időben beszámolnunk. Így történik az, hogy a témák megírása és leközlése torlódik, tolódik, míg végül megjelenik a lapban, talán olykor már némileg veszítve aktualitásából. Jelenlegi írásom elején kanyarodjunk vissza a Meggy- és Falunapi négynapos program egyik közkedvelt rendezvényéhez, a marhapaprikás-főzőversenyhez. A nagy tömegeket megmozgató, idevonzó eseményre az idén is nagy volt az érdeklődés. Több mint 40 baráti kör, társaság, civil szervezetek tagjai vettek részt a megmérettetésen, amely elsősorban a barátkozásról, az önfeledt szórakozásról szólt. Ám ami igaz, az igaz, azért a titulus, a dobogós helyezés is motiválta a bográcsok körül serénykedőket. Nem is csoda, hogy nagy érdeklődéssel és figyelemmel vártuk a zsűri döntését, amely értelmében az első helyezést Bertók Csaba érte el, a verseny második helyezettje pedig nem más, mint a 12 éves Szél Márton lett, aki egyben a legfiatalabb résztvevője is volt a főzőversenynek. Ennek apropóján kerestem fel Márcit, akit számos más oldaláról, adottságairól

ismerek – már csak azért is, mert öt éven át december folyamán szolgálatkész krampuszom, illetve manóm volt, amikor elsősorban a topolyai község óvodáiban, iskoláiban, munkaszervezetekben osztottuk a csomagokat a gyerekeknek – ám arról, hogy a főzés tudományában is otthonosan mozog, arról már kevésbé volt tudomásom.

Ilyenkor december elején már nagyon rövidke a nappalok. A megbeszélt időben, délután négy órakor, amikor megérkeztem, már erősen alkonyodott. Éppen az istállóban fejezte a napi munkáját.

– Már csak a szénát kellett odaadnom a lovamnak – mondta, miközben beléptünk a jól fűtött ebédlőbe.

Na, már lovad is van? Honnan ez a nagy szeretet az állatok iránt?

– Ő már 11 hónapos korában a jószág közelében tipegett – meséli a társalgásba bekapcsolódva Marci anyukája, Ilonka. Alig múlt két éves, amikor egyszer bemászott a karámba a növendék bikák közé, azok széthúzódtak, nem bántották, én meg őt féltve ijedtemben halkan szólítottam, hívtam, míg végre kijött közülük, szerencsére épségben.

Mi volt az első állatod?

– Nagyokat nevetve, mosolyogva mesélik. Egy kopasznyakú kiscsibét kapott a dédnagyapjától, amely akkorára nőtt a madárkalitkában, hogy azt szét kellett vágni. Későbbekben volt papagája, aranyhórcsóg, nyúl, aranyhalak, majd egy alkalommal a vásárról egy kiskutyával jöttek haza.

Úgy tudom, szép számú birkaállományod van. Az hogyan kezdődött?

– Kiskoromban apa kapott egy bárányt, amit hazahozott nekem, azt felneveltem, majd pároztattuk és annak lett egy kosbáránya, ami szépen növekedett. Azt is szerettem volna megtartani, ám pápi szerint az veszélyes és, hogy karácsony körül le lesz vágva. Azonban nézett ám apósom, amikor eljött az a nap, hogy hova lett a kosbárány, mert helyette egy nőtény birka volt az ólban – mondja kacagva Ilonka. Marci a szomszédokkal nagy titokban elcserélte a kost, és így már volt két nőtény birkája. Lassan felszaporodott az állomány 6-7 anyára, a bárányokat pedig értékesítettük –veszi át a szót Marci. Pápival közösen karámot készítettünk külön a birkák számára. A sulit után táskába, bele a munkásruhába, csizmába és már hátul is vagyok a jószágnál. Amikor elfoglaltságom

van pápi eteti meg a jószágaimat.

Tudtommal, évekkkel ezelőtt volt növendék bikád is?

- Igen. A kupecok hoztak hozzánk teherautón vagy 20 borjút eladásra. Apa és pápi vásároltak is valamennyit, már indultak is volna, amikor szóltam, hogy én megvenném azt, amelyiknek olyan csilagszerűség van a homlokán. Anyutól elkértem a spórolt pénzem és megvettem a borjút. Egy kicsit azért meg kellett toldani azt a spórkasszát – mondja viccelődve anyuka. Marcinak különben mindig van spórolt pénze – teszi hozzá.

Nemrégiben láttalak lovagolni. Talán van saját lovad?

- Van bizony. Már évek óta emlegetem, ve-
gyünk lovat, pápi meg mindig azzal érvelt, majd ha nyugdíjas lesz. Tudom fiatal korában nekik is az apjával volt lovuk, szereti ő is a jószágot, a lovakat is.

A nyáron így szombaton pápi betöltötte a 65. évét, hétfőn mondom neki: mehetünk lovat venni! Nevette a dolgot, hitte is, meg nem is. Mehetünk, mert én már kinéztem. Dorika árulja a lovát, így kedden megvettük a Babát.

Úgy tudom Dorika evvel a lóval vett részt 2017-ben és 2018-ban a Zobnaticai Vágtán. Neked milyen terveid vannak?

- Valójában ő is célul tűzte ki, hogy részt vesz a vágtán. Spórolt pénzén nyeret vásárolt, gerincvédőt, bukósisakot és egyéb kellékeket. Már keményen edz, ám erre nekünk szülőkknek lelkiileg is fel kell készülnünk, merjük-e engedélyezni a versenyen való részvételt a testi épségét kockáztatva – tette fel a kérdést szinte önmagának az édesanya. Pápival már elterveztük, hogy tavaszra a nagy lovas kocsit átalakítjuk kisebbre, amely nem lesz túl nehéz a lónak.

Annak ellenére, hogy ilyen fiatal vagy elég széles skálán mozog az érdeklődési köröd, illetve a tevékenységed. Emlékezetem szerint két éve a karácsonyi Istentisztelet alkalmából templomi

orgonajátékokat hallhattuk, valamint egy szóló éneket. Mi ösztönöz arra, hogy újabb és újabb kihívásokkal nézz szembe?

- Egy adott témakör, ami éppen érdekel, annak utánajárok, kipróbálom magam. Ilyen esetekben maximálisan oda tudom tenni magam. Zongorázni és énekelni is tanultam, és a tanárnőm jóvoltából volt rá lehetőségem, hogy fellépjek egy templomi ünnepi műsorban. Egy rokon hölgy jóvoltából pedig beiratkoztam egy ifi tűzoltótanfolyamra, mert akkor az érdekelt. Próbálkoztam méhészkedni is, de az nem az én világom. Egy alkalommal nálunk dolgoztak a piktorok, megtanultam a kétágú létrával menni, mint ők, mert érdekelt és érdekes volt.

Te Marci, mi leszel, ha nagy leszel?

- Azt most még nehéz megmondani, de a jelenlegi állás szerint maradok a mezőgazdaságnál. Szeretem a jószágokat, érdekelnek a gépek. Apuval az interneten nézzük az újabbnál újabb praktikus gépeket, megbeszéljük, véleményezzük. Jártunk az újvidéki és a budapesti mezőgép-kiállításon, amelyekről gazdag élménnyel tértünk haza, sajnos a hannoveri kiállításra nem jutottunk ki. Szerintem is még korai találgatásokba bocsátkozni a foglalkozását, az életpályáját illetően. Azonban, ha figyelembe vesszük, hogy a családuknak immár több nemzedéken keresztül a földműveléssel, jószágáttartással foglalkozott, és mára már a mi gazdaságunkban is megtalálható az újabb erőgépek és kapcsolható eszközök, amelyek segítik a hatékonyabb termelést, akkor van rá kellő esély és a feltétel is adott, hogy a mi

gyerekeink folytatják ezt a tevékenységet – egészítette ki fia gondolatait anyuka.

Na, és a traktoron eléred-e már a lábaddal a kuplungot?

- Ugyan, az már nem szükséges. Most már gombok, meg karok vannak, azokkal irányítjuk a traktort. Apa az ősszel körültárcsázta a parcellát és azután én vezettem a traktort. Az ülést oldalra fordítottam, hogy lássak előre is meg hátra is, hogy milyen munkát végez a gép. Különben az öreg orosz traktornál van kuplung és elérem már – mondta huncutkás mosollyal a szája szegletében az én Márcus fiam.

Hogy miért is hívom így? Egyszerűen – mert mint az írásom elején említettem, azért lett Mártonból Márcus, hogy az ajándékot osztogató nagyszakállú manójának a neve kissé eltérő legyen a szokásosnál, talán kissé rejtélyesebb hangzású legyen, esetleg kissé misztikusabb. Azt hiszem ideje beszélni arról is, amiért tulajdonképpen felke-restelek, a főzésről.

- Anyunak szoktam olykor segíteni a konyhában, tőle kérdezgetek dolgokat, eltanulok, ellesek egyes fortélyokat. Nálam is úgy indult a kukta-korszak, hogy nyalogattam az edényeket, amikben krémek, pudingok, egyebek készültek, és így ismerkedtem meg lassan az íz világgal, így ragadt rám a főzés iránti szeretet. Tavaly bográcsban szár-mát főztem, ami jól sikerült, ízlett is a vendégeknek. Kérdezték ki főzte ezt a finom ételt, anyu pedig nem győzte bizonygatni, hogy ezt bizony én. Ezen a sikeren felbátorodva az idén beneveztek a Meggy - és Falunapi főzőversenyre, amelyen nagy meglepetésemre a második helyezést érdemeltem ki, amelyre végtelenül büszke vagyok – monda a 12 éves beszélgetőtársam, Szél Márton.

Szukola Béla

U.I.: Aki nem hiszi, járjon utána és kóstolja meg Marci főztjét. Engem már meghívott a Márton-napi sütlibára.

Szennyvíztisztító épül Bácsfeketehegyen

A Vajdasági Magyar Szövetség eredményes és kitartó munkájának köszönhetően hamarosan megvalósul a szennyvíztisztító kiépítése. Ez egy nagyértékű és jelentős projekt, amit a Tartományi Kormány támogat a Tartományi Nagyberuházási Igazgatóságon keresztül 4 millió eurós összeggel. A remények szerint, a szennyvíztisztító kiépítésével párhuzamosan, megkezdődik magának a szennyvízhálózatnak a megépítése is.

A projekt jelentősége nem csak a víztisztításban merül ki, hanem hozzájárul az életminőség javításához is.

A munkálatok már megkezdődtek Bácsfeketehegy határában, a kivitelezőnek pedig másfél év áll rendelkezésére, hogy a munkálatokat befejezze.

Forrás:

Pannon RTV

Ülésezett Kishegyes község képviselő-testülete

2019. november 18-án megtartotta 33-dik ülését a községi képviselő-testület. A tanácsnokok 11 napirendi pontot vitattak meg.

Határozat született a szennyvíz nyilvános szennyvízcsatornába való kinegedésének szanitáris és technikai feltételeiről illetve a község tulajdonában lévő ingóságok köztulajdonjogának térítménymentes átruházásáról a kishegyesi Dr. Márton Sándor Egészség ház részére. Ez utóbbi határozattal az egészség ház tulajdonába került 3 elektromos kerékpár és 3 babaméreg.

Az ülésen elfogadásra került Kishegyes község költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentés, amely ez év, január-szeptemberi időszakát foglalja magába.

Mivel a Dr. Márton Sándor Egészség ház igazgató- és felügyelőbizottságának megbízási ideje lejárt, az ülésen felmentették az eddigi elnököket és tagokat illetve kinevezésre kerültek a bizottságok új elnökei és tagjai.

A tanácsnokok továbbá döntöttek a szabadkai Regionális hulladéktároló Kft. megalapítási szerződésének módosításáról illetve a községi antikorrupciós terv alkalmazást követő munkatestület elnökének felmentéséről is.

A tél nem csak a pihenésé

Az őszi betakarítások után sokak szerint megáll az élet a mezőgazdaságban, ez azonban nem így van. Több olyan feladatot is elvégezhetünk a hideg téli napokon, ami megkönnyíti a tavaszi rajtot a földeken.

A mezőgazdaságban a termések betakarításával, a szüret után a laikusok számára úgy tűnhet, megáll az élet. Nincs már semmi tennivaló, a szektorban dolgozók számára ilyenkor jön el a „téli szünet”. Ezt azonban nem szabad így kijelenteni. Van tennivaló decembertől februárig, ha nem is feltétlenül csak a szántóföldeken, de a gépek között biztosan.

A szántóföldön elsősorban a mezei pocok ad munkát a növénytermesztéssel foglalkozóknak. A károsító nyáron szinte mindenhol megtalálható, télen pedig igyekszik olyan területekre telepedni, ahol növényi takaró található. Ennek tudatában előszeretettel bérel ki évelő pillangós táblákat, őszi vetésű gabonaterületeket, vagy elhanyagolt évelő kultúrákat lakhelyéül. A ravasz kis bestia télen, a hótakaró alatt is képes folytatni a kártételt, így megfelelő védekezés nélkül tavasszal, olvadás után furcsa dolgokat találhatunk.

A védekezést akkor kell megkezdeni ellenük, ha 100 négyzetméter területen 6-8 lakott járatot találunk. Nagy területekre szántóföldi gépekkel kipermetezhető kemikáliákat lehet beszerezni az üzletekben. Ezek jól alkalmazhatóak a mezei pocok ellen.

Apropó, permetezés. A téli munkálatok másik fontos része a garázsokban történik vagy kellene, hogy történjen. Sok gazda a szezon után nem nyúl hozzá a permetezőgépekhez, így az azokban maradt minimális permetszer lerakódik a rendszerben. Ilyenkor az tavasszal lassan kioldódik a többi permetszer hatására. Ám, de ha a szermaradék olyankor oldódik ki, amikor arra érzékeny növényt permetezünk, komoly károk is keletkezhetnek a vetésben.

Téli napokon tehát érdemes kitakarítani a permetezőgépeket, ha ez nem történt volna meg közvetlenül az utolsó permetezést követően. Ha több héttel az utolsó kezelés után tisztítjuk a permetezőt, célszerű az öblítő vizet egy napig a permetező rendszerben hagyni. A karbantartás során a szűrőberendezésekre fokozottan ügyeljünk, mert a legtöbb vegyszermaradék itt található. A gépek kimosására többféle készítmény számításba jöhet, így a mindennapi életben használt trisó vagy zsírszóda. Ezek valamelyikének 1%-os oldatát célszerű alkalmazni. A mosó vizet – mivel az üzemekben nincs megsemmisítő hely – azon a táblán célszerű kipermetezni, ahol utoljára használtuk a gépet.

Az említett két feladaton kívül nem árt, ha a vegyszerraktárunkban is körülnézünk. A fagyra érzékeny szereket érdemes fagymentes helyre vinni, máskülönben a hatóanyag kikristályosodhat és tavasszal csak az oldószert permetezzük ki. A kiürült növényvédő szer göngyölegek szakszerű kezeléséről nem szabad megfeledkezni. Tárolásukat, megsemmisítésüket rendeletek

szabályozzák, ezek alapján kell eljárni.

Mindezek után ha minden munkálatot elvégeztünk akkor nincs is más hátra tavaszig mint a tudásunk bővítése. Mint minden évben jövőre is lesznek szakmai előadások a Gazdakör és a Vajdasági Agráregyesületek Szövetsége szervezésében. Az előadásokra az ünnepi időszakot követően fog sor kerülni. Minden érdeklődőt szeretettel várunk illetve kihasználom az alkalmat, hogy felhívjam a termelők figyelmét, hogy javasolhatnak témaköröket is az előadásokra. Ezt megtehetik a falugazdász irodában.

Minden kedves termelőnek boldog karácsonyi ünnepet kívánok és bőséggel megáldott új esztendőt.

Fekete Andor

Együtt a család!

-2019. a Külhoni Magyar Gyermek Éve -

Szeptember 21-én immár második alkalommal örvendeztünk egy közös kirándulásnak, melyel a bácsfeketehegyi vasárnapi iskolás gyermekeket, az ifjúsági csoport tagjait és családjaikat szeretnénk volna megajándékozni, egy kicsit együtt lenni, közösséget építeni.

Gyermekek, szülők, nagyszülők, összesen 57-en, 17 család indult útnak Szabadka felé a Gyermekmisszió szervezésében. Délelőtti programban szerepelt Szabadka központjának, nevezetességeinek a megtekintése, séta a szökőkutak körül és a Korzón. A gyermekek nagy öröme a játszótérek sem hagytuk ki, ahol vidám játékba kezdtek.

Ebédünket egy étteremben fogyasztottuk el. Hiszem, hogy a többgyermekes családayáknak feltöltődés volt a kedves kiszolgálás, és hogy minden család együtt, meghitt környezetben fogyaszthatta el a finom ételt. Ebéd után még egy őszi gesztenye-gyűjtés is belefért a közeli parkban.

Kora délután érkezünk meg a palicsi Állatkert bejáratához. A gyermekek már nagyon izgatottak voltak, és máris kezdetét vette az állatkert látogatása, megcsodálása. Több gyermek csak nagyon ritkán jut

el ide, és családdal együtt még nagyobb ajándék volt a számukra. Hálásak vagyunk Istennek a szép időért, a jó hangulatért, közösségért és a minőségi időért, amit családtagjainkkal tölthettünk.

Az állatkerti látogatás után volt időnk elsétálni a palicsi tóhoz, ami szintén gyönyörű látványt és békességet nyújtott a késő délutáni órákban. Mindannyian egy tartalmas, szép nap végéhez érkezünk, remélve, hogy a családok és gyermekek számára is különleges ajándék volt ez a kirándulás.

A program megvalósulását a Külhoni Magyar Gyermekek Éve program keretében a Bethlen Gábor Alap támogatta.

Hisszük, hogy az Isten Igéjéről való tanítás mellett szeretettel, kedvességgel és figyelmességgel is szolgálnunk kell, ahogy az Ige is buzdít:

„Éppen ezért teljes igyekezettel törekedjétek arra, hogy hitetekben mutassátok meg az igaz emberséget, az igaz emberségben ismeretet, az ismeretben önuralmat, az önuralomban állhatatosságot, az állhatatosságban kegyességet, a kegyességben testvéri szeretetet, a testvéri szeretetben pedig minden ember iránti szeretetet.” 2 Pt. 1,5-7

Halász Renáta

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

A következő ezer év energiájáról

Ha már újévi számot teszünk a tisztelt olvasó elé, akkor egy kicsit legyünk óévzárók, újévnyitók is. Ez a régmúlt időben, úgy volt, hogy volt a rádiókabaré. Ott is az egyik „legpikánsabb” szám volt, hogy ’írta az újság’, a ’Hacsek és Sajó, és nem utoljára meg a ’Lujza és Jenő’, mindez a kor legkitűnőbb színészeivel. Ma már nincs rádiókabaré, legalább is nem olyan, mint a hatvanas, hetvenes, nyolcvanas években, mint az átkosban volt, meg hát, már a Verebes is meghízott és alig szuszog, meg a Farkasháznak is mindennel (ami nem kell) tele van a hócipője, na, de hagyjuk...

Kezdem, de nem kabarét szeretnék a cikkből csinálni, mégis: azt írta az újság... igen, hogy a tudósok megtalálták az eljövendő ezer év energiájának forrását. Ez pedig lenne a fúziós atomenergia. Franciaországban eddig még sosem látott méretekben zajlik a fúziós technológia kísérleti tesztje, az összes nagyhatalom, USA, EU (még Nagybritániával), Japán, Kína, Korea, India és Oroszország részvételével. Az új áramtermelési mód elhozhatja az atomerőművek alkonyát, ugyanis jóval biztonságosabb, hatékonyabb, kevésbé radioaktív és a Föld bővelkedik a fúzióhoz szükséges nyersanyagokban. Nagy szükség is lesz rá, mivel a világ áramfogyasztása, a népszaporulatnak is köszönve, több mint megtriplázódhat(csak?).

A magfúzió során hatalmas energia szabadul fel, mely 4 milliószor annyi energiát képes előállítani, mint ami a hagyományos szén-, olaj-, vagy gáztüzelés során keletkezhet, még a maghasadás is csak negyed annyit képes produkálni.

A Föld bővelkedik a fúzióhoz szükséges nyersanyagokban, megközelítőleg több mint 1000 évre oldhatnánk meg vele az emberiség energiaellátását. A deutérium (olyan hidrogén, melynek az atommagja nemcsak egy protont, hanem egy neutron is tartalmaz), bármilyen fajta vízből desztillálással előállítható, a trícium (olyan hidrogén, amelynek az atommagjában már két neutron található) pedig a fúziós reakció során állítható elő könnyedén lítium felhasználásával.

Az erőmű termeléséhez 50% deutérium és 50% trícium szükséges, és az egész reakció 150 millió°Celsius fokon játszódik le, és a burok, vagy az un. óriási elek-

tromágnessel védi, őrzi a plazmát... stb, stb. Nincs-e káros kisugárzása, mint a klasszikus atomerőműveknek, nem bocsájtanak ki üvegházhatást keltő gázt. Nem lehet bomba alapanyaga... egy katasztrófa következménye „csak” a befektetett költség elvesztése, ami a mai számítások szerint cca. 20 milliárd , amit már a cikk írója(nem én, hanem, ahonnan idéztem) is az adófizetők terhére könyvel. Ja, és nem mellékes, hogy Szerbia ellátásához elég lenne, fél-fél liter deutérium és trícium. Az erőműnek 2025-re kell(ene) megépülnie.

Eddig, ezt írta az újság (még az okos telefonon is meg lehetett találni, de kit érdekel), most pedig jövök én, aki azért többnyire nem értek a dologhoz, annak ellenére, hogy nyolcadikos koromban atomfizikus szerettem volna lenni.

Jó, nincs káros atomkisugárzása, és nem bocsát ki káros üvegházhatású gázokat. Ha valami hiba történik, nem lesz világhatasztrófa? Mikorra készül el a próbaüzem, mikor kezd el kommerciálisan dolgozni, termelni? Mi lesz az ára az így kapott energiának? Hogy lesz elosztva? Kap-e mindenki szükségletei alapján, vagy még nagyobb gazdasági megosztást fog generálni a szegények és gazdagok között? Lesznek-e miatta újabb háborúk? Mit fognak szólni a zöldek, meg a libsik? Mennyi energia kell a fent említett 150millió°C eléréséhez, és a mágneses burok fenntartásához, akár atomenergiából, vagy klasszikus fosszilis nyersanyagok elégetésével, ehhez is mit szólnak a zöldek? A befektetők mekkora nyereséget akarnak belőle lefölni? Ez kell e nekünk, ismerve az emberiséget, vagy a világ vége? Rövid a memóriánk. Elfelejtettük, hogy az ötvenes években már mind a két nagyhatalomnak volt Hidrogénbombája, ami nem szükségszerűen mellékterméke a fúziós atomerőműnek? Ki is próbálták! Igen, ez nem tizenkilenc, hanem egy híján húsz.

Az adatokat, tőlem a témában szakavatottabb emberektől kaptam, vagy az újságban leírtakat igazolták, a véleményemet pedig az emberiség története igazolja...

Akkor gondolkozzunk...

P.S.: Kellemes Karácsonyt és BUÉK

Bíró Csaba

Karácsonyi kuglóf

Mitől lesz egy kuglóf karácsonyi? Attól, hogy ünnepi köntösbe "öltöztetjük". Megbolondíthatjuk illatos fűszerekkel, csokoládéval, aszalt gyümölcsökkel, díszes cukorkákkal, kandírozott narancshéjjal.

Hozzávalók:

- 4 tojás fehérje
- 4 tojás sárgája
- 100 gr. cukor
- 1 csomag vaníliás cukor vagy 1 vanília rúd kikapart magja
- 125 ml olaj
- 210 gr. liszt
- 1 csomag sütőpor
- késhegynyi szóda-bikarbóna
- 125 ml tej
- 1 kanál kakaó
- 1 tábla tejes csokoládé
- ízlés szerint aszalt gyümölcs (mazsola, áfonya, datolya stb.), kandírozott vagy reszelt narancshéj, gyömbér por, csokoládé darabkák, fahéj

Elkészítés:

- A négy tojás fehérjét egy csipetnyi sóval kemény habbá verjük. A négy tojás sárgáját pedig egy másik tálban a cukorral, vaníliás cukorral fehérédésig kavarjuk, majd apránként összevegyítjük az olajjal.
- A lisztet összekeverjük a sütőporral és a szóda-bikarbónával.
- A tojás sárgás masszához felváltva belekeverjük a sütőporos-szóda-bikarbónás lisztet és a tejet.
- A kemény habbá vert tojás fehérjét óvatosan összekeverjük az előző masszához.
- Belekeverjük a tetszés szerint kiválasztott fűszereket, a csokoládé darabokat, aszalt gyümölcsöket, kandírozott narancshéjat, stb.
- A massa felét beleöntjük az előzőleg vajjal kikent kuglóf formába. A másik felébe belekeverünk egy kanál kakaót és hozzáöntjük a fehér masszához.
- 160 fokra előmelegített sütőben körülbelül 45-50 percig sütjük.
- Még forrón, a sütőből kivéve megkenjük a tetejét az előzőleg megolvasztott tejes csokoládéval.
- Díszítsük tetszésünk szerint színes cukorkákkal, apróra vágott kandírozott narancshéjjal, vagy bármilyen egyéb finomsággal, ami illik a csokoládés öntethez.

H.S.

A váratlan szívmegállás

-Segíthetünk? Igen!-

Szinte hihetetlenül hangzik, de igaz, hogy évente több ezer emberi élet megmenthető lenne - óvatos becslések szerint országunkban 10-12. 000 lenne ez a szám, - ha az adott pillanatokban tudnánk, mit és hogyan kell tenni. S ami még szomorúbb, mindaz, amit tennünk kell, amit tehetünk, évekkel ezelőtt is belefért egy 3-4 órás előadásba, amelynek nagyobb részbe nem is elméleti, hanem az újraélesztés gyakorlati oktatásából állt. Mivel azonban előadások rendszertelenek voltak, vagy egyenesen szüneteltek (sok egyébgel együtt), az emberek 98 százaléka nincs semmi jártassága, (és emiatt bátorsága sem), hogy mi lenne a teendő abban a 4-5 percnél időben, amely rendelkezésünkre áll, a hirtelen szívmegállás esetében. Pedig a keringésmegállás az esetek nagy százalékában, forgalmas és nyilvános helyeken történik, vagy akár odahaza, a családtagok előtt, olyan környezetben tehát, ahol adva vannak a feltételek az újraélesztés azonnali megkezdésére. Ennek ellenére sajnálatos mód, gyakorlatban nálunk a váratlan szívmegállás 97-98% százalékban halállal végződik.

Azokban az esetekben, amikor a légzés és szívmegállás nem egy gyógyíthatatlan betegség végső fázisát zárja le, amikor tehát váratlanul áll be a két életfunkció, a légzés és a szívműködés leállása, esély van a folyamat visszafordítására, azaz az újraélesztésre, ha az életmentő művelet bekövetkezik öt percen belül. Ha viszont a segítség kimarad, a famózus öt perc elteltével az agysejtekben, amelyek felelősek a szív és a légzés funkcióinak irányítására, rohamosan teljes és végleges károsodás áll be, és az agyhalál végleges állapotával kell számolnunk. Ekkor is, még a következő néhány (5-10) percben visszaállítható a szívműködés, de a légzés többé már nem. Az agyhalál tehát az egyén biológiai dezintegrációját eredményezi, egy visszafordíthatatlan állapotot jelent, amelyben igaz, a szívműködés lélegeztető gépekkel, és bizonyos gyógyszerekkel átmenetileg fenntartható, de a tudatos agyi tevékenység többé nem állítható vissza. Ezt az állapotot nevezzük biológiai halálnak.

De térjünk vissza az újraélesztés mikéntjére. Az esetek többségében a szív nem is áll le teljesen, hanem ún. kamrafibrilláció, a szívizom kaotikus remegése áll a háttérben, amikor is szívünk ezzel a vergődő lepke szárnycsapásaira emlékeztető remegéssel, képtelen oxigénnel dúsított vért szállítani létfontosságú (az agy és maga a szív) szerveinkbe. Ez az állapot azonban semmiben sem különbözik a teljes szívmegállás képétől. Melyek

azok a kórállapotok, amelyek előidézhetik a hirtelen szívmegállást?

A leggyakoribb rizikófaktorok: versenyszerű sportolás 40 év felett, illetve a nőknél a változó korban, magas vérnyomás, magas koleszterinszint, cukorbetegség, már lezajlott szívinfarktus, hirtelen fizikai megterhelés, olyan egyéneknél, akik ülő életmódot folytattak, illetve egy nem várt családi tragédia.

Sajnos, a már említett kamrafibrilláció a látószólag teljesen egészséges egyéneknél is felléphet. Szívmegállás esetén az illető mozdulatlanul fekszik, nem lélegzik, nem reagál a mozgatásra, például arra, ha megrázzák. Ha valakire illik a fenti leírás, a segítségnyújtó első dolga megállapítani, hogy az illető eszméleténél van-e. Hangosan kérdezze meg, hogy az illető jól van-e. Ha nincs válasz, fordítsa az illetőt a hátára, és több módon is igyekezzen megállapítani, hogy megállt-e a légzés; nézze meg, hogy a mellkas mozog-e fel-le, hallgassa a légzés hangját, és próbálja érzékelni a légmozgást az illető szája előtt. Ha leállt a légzés, ne bíbelődjünk az ütőér keresésével, ez ugyanis hosszabb gyakorlatot igényel. Ha a légzés leállt, bizonyosak lehetünk, hogy a keringés is súlyosan érintve van. A mentők értesítése az első teendő, majd azonnal hozzá kell kezdeni a mellkas komprimálásához. A bordaívek kitapintásával haladjunk a mellkas közepén található szegycsont (mell) csont alsó harmada felé, helyezük rá az egyik tenyerünket, majd arra a másikat, és erőlesen, nyújtott karokkal, kb. 5 centiméter mélyen nyomjuk le a szegycsontot, amit rendszerint csak úgy teljesíthetünk megfelelően, ha a teljes testsúlyunkkal a beteg mellkasára nehezedünk. A kompressziókat kb. 100/perc frekvenciával kell ismételni, mindaddig, amíg a hivatásos segítség meg nem érkezik. Nem kell félni az esetleges bordatöréstől, spontán gyógyul ugyanis néhány nap alatt. Nem kell törődnünk a lélegeztetéssel, feledjük el a száj-szájra alkalmazott segélyt, kitűnt, hogy ha a szív kompressziókat leálltjuk a mesterséges lélegeztetés miatt, kisebb a túlélési arány, mintha nem tesszük. Hihetetlenül hangzik, ám orvosilag igazolt: ezzel az egyszerű beavatkozással 35-40 %-ra nőtt a túlélési arány a hirtelen szívmegállásoknál, feltéve természetesen, ha a szaksegítség is hamarosan, 20-25 percen belül megérkezett. Ez pedig még a mi körülményeink közepette is elvárható.

Dr. Kerekes József,
az intenzív terápia ny. főorvosa

RÉGI FELVÉTELEK A FEKETICSI LAKOSOK ÉLETÉBŐL

Téli időben, a mezei munkák megszűntével, Feketehegy-Bácsfeketehegy határában álló több mint 200 szálláson nem szűnt meg az élet. Gyakran 8-10 szállásról is összegyűltek az emberek egy-egy tanyára tanyázni (részlet a Fecske 2018-as számából.)

A faluban, a hosszú téli estéken, a falusi amatőr színjátszók már több mint egy évszázada újabb és újabb színdarabok betanulásával töltötték el a hosszú estéiket.

Bácsfeketehegy lakossága szerette a vidám-zenés előadásokat. Így a színjátszókon túl a zenészek is betöltötték a színház zenei árkat.

Előadások címei, rendezők, amatőr színjátszók, zenészek szinte végtelen sorát Sárközi Ferenc a könyvében, a „Múltból merítettem” I. kötetében próbálta meg őket összegezni. Mindez a www.bacsfeketehegy.rs honlapon is megnézhető.

1924. 03.1.-2. Falu rossza színdarab. Rendezte Németh Mihály(középen)

1928. december 1. és 2.-án Feketicsten a Hotel Sloboda az összes termeiben tánccal egybekötött előadást rendez Zilahy Lajostól a „Süt a nap” címmel, 3 felv. életképpel az országos Vöröskereszt Egyesület javára, melyre a t. c. közönséget tisztelettel meghívja a Rendezőség. A szereplőket Bertók Lídia azonosította be.

FECSKE TOLL

ÉSZRE KELL VENNI!

Észre kell venni a könnyeket!

Mikor fülekben vidám kacajok csengenek,
a nevetések mögött a szemek olykor könnyesek.

Vegyük észre a könnyeket!

Panaszos pillantást vetnek a szemek
és némán figyelmeztetnek.

E pillantásban benne lehet minden,
mi fontos és lényeges.

Ne legyünk figyelmetlenek!

Bár csak csendben könnyeznek a szemek,
de mindentől megfoszthat bennünket,
egy jelentéktelennek hitt könnycsepp.

Bácsi (Vajda) Sára

Házasságkötések

Kispál Roland és Jung Ella 2019.10.07.

Harangozó István és Szakács Éva 2019.10.12.

Brahaj Šaban és Tanović Katarina 2019.10.26.

Vaš Igor és Ružica Paunkoska 2019.09.24.

Szikora Róbert és Agusztinov Melinda 2019.11.30.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Újszülöttek

Jung Johan és Emanuella kislánya **Zoé**
Török Bálint és Zsaklina kislánya **Stefánia**

Elhunytak

Marija P. Vujović szül. Miranović október 16,
70 évében

Stanko M. Kenežević október 22, 64 évében
Dobrinka Ivanović szül. Miletic október 22,
52 évében

Id. Csete József október 26, 92 évében

Gojko N. Radulović október 29, 85 évében

Id. Szombati Lajos október 30, 82 évében

Dr. Faragó István (Gyermekegyógyász szakorvos) szeptember 29, 91 évében

Milica Danilović szül. Radić november 2,
87 évében

Vjera J. Begović szül. Mijailović november 3,
82 évében

Slavica Mirošević szül. Kocić november 4,
63 évében

Szolga Julianna szül. Bika Julianna
november 7, 89 évében

Sörös Mihály november 7, 54 évében

Pusztai György november 15, 66 évében

Maria Siladi november 15, 42 évében

Serbeza Ređaj szül. Beriša november 19,
57 évében

Id. Gál Ferencné szül. Rácz Etelka
november 24, 93 évében

Balasa Julianna szül. Beszteri Julianna
november 26, 83 évében

Gál Mária szül. Kovács Mária november 26,
80 évében

Petra Vujinović szül. Lujic December 5,
69 évében

Ádor Denisz december 9, 22 évében

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehegy, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Dr. Kerekes József, Fekete Andor, Fekete Tímea, Hajvert Lódi Andrea, Kerekes Zoltán, Orosz Attila, Papp Julianna, Sárközi Ottília, Sárközi István, Szukola Béla, Szarka Zsófia, Juhász Attila. Készült Bácsfeketehegy a P.S. Print & Design nyomdában 2019. december

СРП - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
659.3 (497.113)

FECSKE: bácsfeketehegy havilap / szerkesztő Bácsi Róbert.
- I. évf., sz. (2004) - Bácsfeketehegy: Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2004. - Illusz.: 30 cm

Mesečno.

ISSN 2217-3706

COBISS SR-ID 201634567

A BMMHE SZAKCSOPORTJAINAK MŰSORA

2019.12.28., szombat 18 óra bácsfeketehegyi színházterem

Itt vagyok otthon!

**Áldott
ünnepeket
kívánunk!**

Megvalósult
a Magyar Kormány
támogatásával

